

SJAKK

Alt i SJAKKLITTERATUR

Tyske, engelske, danske, svenske og norske bøker om sjakk og sjakkspill.

SJAKKBRIKKER — forskjellige størrelser

PLASTIKKBRIKKER — PLASTIKKBRETTER

REISESJAKK — LOMMESJAKK — MAPPER

SJAKKSKJEMAER m. m. — BARE SPØR OSS!

Spesialister siden 1843

N. W. DAMM & SØNS BOKHANDEL

ØVRE SLOTTSGT. 6 - OSLO

NORSK

Sjakk-

BLAD

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUND

Nr. 1. Februar 1955 27. årgang

Pris 75 øre. Abonnement: Kr. 5.— pr. år

NORGES SJAKKFORBUND

Postboks 1490 Vika, Oslo. Postgiro 124 74

Telefon presidenten 41 15 61

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør: Erland Scheen

Partiredaktør: Per Lindblom

Problemisten: Redaktør O. Åvitsland

Norsk Sjakkeblad har egen postgiro kto. 46 111
for løabonnement, annonser etc.

Oslo Schakselskap

Bogstadveien 30.

Egne lokaler.

Åpent hver dag.

Tlf. 69 10 31.

En annonse i de små rubrikker koster kr. 2,50
pr. gang. Tegn et årsabonnement à kr. 15.—
for Deres klubb. De støtter derved både Deres
egen klubb og sjakkbladet.

Sinsen Sjakklubb

Møter hver mandag og fredag i Storgaten 28, Oslo.

TIL KLUBBENE

Nå kan De få kjøpt turnerings-
skjemaer med påtrykt rundeliste
for inntil 6, 8, 10 eller 12 spillere.
Greit og hendig arkiveringsformat.

Skjema B 1 for 11 og 12 spillere

„ B 2 „ 9 og 10 „

„ B 3 „ 7 og 8 „

„ B 4 „ 5 og 6 „

Brukt av Oslo Sjakkekrets ved siste
Oslomesterskap og anbefales som
rasjonelt og billig. 20 øre pr. stk.

Skriv og bestill hos

A.s Håndverkstrykkeriet

Grensen 5-7, Oslo - Tlf. 33 33 68

Østfold Sjakkekrets

Ø.M. i «Lyn»

i Lisleby Avholdslokale

6. mars klokken 13,00.

Interkretskamp

Østfold - Vestfold

i Moss søndag 27. mars.

LANDSLAGSKLASSEN

Det hersker enighet om at den
nåværende ordning med landslags-
klassen ikke er tilfredstillende, og
kongressen i Drammen ga det nye
forbundsstyre i oppdrag å fremlegge
endringsforslag på neste kongress.
Styret har arbeidet meget med
denne sak, som viser seg å inter-
essere hele den norske sjakkverden.

I desembernumr. skrev Ragnar
Fossum en artikkel om emnet, som
har vakt oppsikt. Fossum mente
artikkelen som en innledning, og
hans tanke var å bringe en ny
artikkel med konklusjon i februar-
nummeret. Imidlertid har redakt.
av Norsk sjakkblad mottatt så
mange innlegg i saken, at disse
varierte oppfatninger bør komme
fram først. Dessverre sender de
fleste bidragsytere så lange artikler
at vi kunne trenge et ukeblad for
å få med alt, og meget mot sin
vilje har Red. derfor sett seg nød-
saket til å skjære bort enkelte
avsnitt hvor dette ikke forrykker
innhold og mening. Så til de en-
kelte innlegg.

* *

Ragnar Fossums artikkel i Norsk
Sjakkblad nr. 5, 1954, med oven-
stående tittel har et avsnitt som
bør korrigeres. Avsnittet lyder:
«Hensikten med den nyopprettede
klasse var den, at man til enhver
tid skulle ha et utvalg av toppspil-
lere som kunne stå til disposisjon

når man skulle sette opp et lands-
lag.» Sitat slutt.

Ved gjennomlesning lyder avsnit-
tet plausibelt, men faktum er at
det innkam så mange anmeldelser
til den øverste klasse ved lands-
turneringene at forbundet måtte
finne på noe for å begrense tilgan-
gen på anmeldelser, samt stabilisere
klassen, så forbundet til enhver
tid hadde oversikt over hvem som
var berettiget til å delta i klassen.

La meg med det samme komme
med et par andre fakta.

1. *Navnet skjemmer ingen!* (Lands-
lagsklassen).
Hvis spillerne skulle skjemme
navnet, kan den som leser dette,
med det samme gå over til det
annet faktum.
2. Forbundet har, siden klassen
ble opprettet, ikke gjort noe
som helst for å øke spillestyr-
ken i klassen.

Erik Madsen,
Fredrikstad.

* *

I siste nummer av Norsk Sjakke-
blad var det et innlegg om smer-
tensbarnet landslagsklassen, en sak
som er høyst aktuell og litt av et
stridsspørsmål i forbundet. At den
klasse har vært litt av en
skuffelse må alle være enige i, men
årsaken hertil er ikke bare å søke
blant spillerne selv eller i regle-
mentet.

Så langt tilbake som jeg kan
minnes har det alltid vært litt av
en huskestue omkring øverste klas-
se i forbundet, og skylden ligger

etter min mening mest hos dem som skulle håndheve reglementet, d. v. s. de forskjellige forbundsstyrene. Hvis den opprinnelige regel — en ny norsk mesterspiller hvert år — var blitt konsekvent håndhevet, ville vi i dag ha hatt en øverste klasse av god kvalitet, og en rimelig aktiv deltakelse hvert år, uten nedrykning og med en naturlig tilgang.

Men gjort gjerning står ikke til å endre, og det er derfor nytteløst å kritisere gamle synder. Det er en gjennomgripende forenkling som må til. Tilgangen til øverste klasse må begrenses. Hvis landslagsklassen skal beholdes, er det nok det beste at det ikke er noen nedrykning, og at bare en spiller rykker opp hvert år. Klassen kunne f. eks. startes med deltakere f. o. m. 1951 t. o. m. 1955, med oppnådd resultat minst 50 o/o. Hvis forbundsstyret skal disponere en plass, bør det bare være for mest kvalifiserte tidligere landslagsspillere, som da må oppnå 50 o/o for retten til klassen. I dette tilfelle vil det kanskje være rimelig med avgang av en spiller. Uttaingen av et landslag bør vel heller ikke være bundet bare til denne klasse, såfremt spillerne ikke er aktive nok. For en som følger med er det lett å se at vi står foran et generasjonsskifte i forbundet, og at det er vanskelig å finne en løsning som tilgodeser alle hensyn tilstrekkelig. Såvidt jeg vet er det under utarbeidelse et kartotek over forb.spillere, og hvis en bare kan få de nødvendige klare regler skulle det bli lettere å holde orden på klassene for fremtiden. Det ville sannelig ikke være for tidlig.

Th. Pettersen,
Drammen.

Ragnar Fossum må ha skrevet sin artikkel om landslagsklassen i sterk tidsnød.

Hensikten med landslagsklassen var *ikke* at man til enhver tid skulle disponere over et utvalg av toppspillere for landskamper, men å sanere den øverste klassen i norsk sjakk. På grunn av sammenslagningen av de to forbund gjorde svært mange krav på å spille om Norgesmesterskapstittelen, og det ble derfor besluttet å foreta en sanering ved å opprette en ny, fåtallig klasse av elitespillere - som etter mønster av Sverige og Danmark ble kalt landslagsklassen.

Ragnar Fossum mener at en landslagsspiller kan la være å møte for ikke å risikere sin tittel og at det er stor sannsynlighet for at mange benytter seg av det, og herav sluttet at denne sannsynligheten er årsaken til at turneringer i landslagsklassen har vært tynt besatt; jeg går ut fra at Ragnar Fossum mener tynn i besetning i kvalitativ henseende. Fossum påpeker så at de beste spillere ved flere anledninger har holdt seg borte. Men det er vel ingen som tror at Olaf Barda, Åge Vestøl, Erling Myhre, Fredrik Storm og Ernst Rojahn glimret ved sitt fravær i 1954 av redsel for å dumpe ned i mesterklassen?

Ragnar Fossum konkluderer med at landslagsklassen ikke har svart til sin hensikt, men som før nevnt kan det vel neppe herske noen tvil om at denne hensikt er oppnådd. Mange vil sikkert hevde at det er mange landslagsspillere som gjør det dårlig i vanlige turneringer og til dels i landskamper. Årsaken er

etter min mening at slik som Norgesmesterskapet nu avvikles, betyr kondisjonen ofte mer enn spillestyrken. Det kan derfor godt tenkes at eldre spillere som ikke har kondisjon til å rykke opp i landslagsklassen, vil kunne oppnå relativt gode resultater i landskamper.

Hvor stor bør så den øverste klassen i norsk sjakk være? Hvis man holder fast ved prinsippet «alle mot alle», bør den begrenses til f. eks. 18 mann for å eliminere risikoen for mammutturneringer med 11-13 runder. Av hensyn til uttagningen for landskamper bør den imidlertid omfatte så mange spillere at de 15 beste i klassen til enhver tid er bedre enn den beste i klassen under. Den øverste klassen bør av den grunn omfatte minimum 22 mann, idet man må regne med at de dårligste i landslagsklassen spiller dårligere enn den beste i klassen under.

Vi må derfor bestemme oss for om vi skal ta mest hensyn til landskampene eller prinsippet «alle mot alle». Hvorfor ikke utvide den øverste klassen i norsk sjakk til ca. 25 mann, og la kampen om NM eventuelt gå etter Monrads system med 9 runder og modifisert kvalitetsberegning? Motstanderne av dette systemet hevder at det ikke er rettfærdig, men hvilket system er så rettfærdig? Den urettferdighet som direkte kan forårsakes av Monrads system er etter min mening liten, sammenlignet med den urettferdighet som forårsakes av den hektiske avvikling av Norgesmesterskapet.

Av Ragnar Fossums artikkel om landslagsklassen får man det inn-

trykk at det er den som er roten til alt ondt i norsk sjakk. Men det er vel ingen som tror at spillestyrken kommer til å øke om man sløifer begrepet Landslagsklassen?; og det meste man kan si om et slikt tiltak er at det vil ergre mange store, men enkelte små vil det more.

Hvis det er flertall på kongressen 1955 for å mislike navnet «landslagsklassen», må man enten vedta en ny lov som knesetter prinsippet «alle mot alle» som ble vedtatt i 1946, eller også degradere alle spillerne i Norges Sjakkforbund et hakk, og la 3. klasse være den laveste og mesterklassen den høyeste klassen. — Forsøk heller med større premier i Norgesmesterskapet.

Jørgen A. Kolflaath,
Oslo.

* *

Som man ser er det forskjellige oppfatninger om veien til fremgang for norsk sjakk, og intet er bedre enn å få de forskjellige meninger luftet i Norsk Sjakkblad således at alle norske sjakkspillere kan ha bredt grunnlag til å diskutere problemet seg imellom før representantene sendes til neste kongress. Red. vil ikke kommentere de forskjellige innlegg, men ønsker å komme med en liten bemerkning av generell art. Det er en ærlig sak å ha en annen oppfatning enn andre, men man bør allikevel tillegge motparten den beste hensikt og et godt motiv. La oss holde diskusjonen på et høyt, saklig nivå. Tidligere tillidsmenn i forbundet

har sikkert handlet etter beste evne og overbevisning, og fremtidige vil forhåpentlig gjøre det samme. Når vi vet hvilke byrder tillitsmennene frivillig påtar seg, så la dem i hvert fall beholde arbeidsgleden. — Og så fortsetter vi rådslagningen om landslagsklassen i neste nummer av av bladet.

Fru Mary Klinge representerte Norge i den europeiske zoneturnering i sjakk for damer i Leipzig i november måned. Fjorårets norgesmester er medlem av Akers mek. verk. Sjakklubb, Oslo, og deltok for første gang utenlands i Leipzig. Konkurransen var stor, og norsk damesjakk har nok langt igjen til de beste internasjonale resultater. Fru Klinge oppnådde seier over Ingrid Larsen, Danmark

og remis mot spillere fra Østtyskland, Bulgaria, Ungarn og Finland, og fikk således 3 pts. og plass nr. 13.

Fru Klinge forteller at turen var lærerik og arrangementet var helt igjennom utmerket. Turneringen foregikk i det gamle rådhus i rommelige lokaler. Hvert par spilte i adskilte «rom» og publikum hadde god anledning til å følge alle spillene fra midtgangen, uten å genere spillerne. Det var satt opp svære demonstrasjonstavler i andre rom, og gutter og piker fra sjakk-skolene hadde overtatt budtjenesten mellom spillebord og tavler. Før starten trakk hver delt. sitt startnr., som sympatisk nok var skjult i en vakker blomsterbukett som fulgte med. Innkvarteringen og kostholdet var utmerket, og det ble arrangert flere utflukter for spillerne, bl. a. til Berlin.

Det er bare rimelig at de mange utenlandske damer var godt stoff i avisene, og «Sächsische Neueste Nachrichten» brakte bl. a. et lengre intervju med fru Klinge.

Hamar Sjakkselskap har henlagt sine spilleaftener til Handelens Hus, og resultatet er økt interesse. På et sentralt sted i byen satte Selskapet opp en klubbkasse, hvor Kringkastingspartiet ble fulgt med stor interesse.

Sjakklubben «Jarl» i Trondheim arbeider øyensynlig på langt sikt. Klubben har fått 16 nye junior-medlemmer.

Veien til landsturneringen 1955.

Stabekk Sjakklubb som arrangerer landsturneringen fra 11 juni - 19 juni har gitt bonden hedersplassen i sitt klubbmerke. Det har flere grunner, men la meg nevne et par av dem. Stabekk ligger for det første i landets største landkommune, Bærum heter den. Så allerede det er jo grunn god nok til å gi bonden, den minste, men dog så viktige brikke, en slik plass. Men så har bonden en egenskap som gjør den til en fugl «Fønix» i vårt eventyrspill: Når den forvandlingsfeltet kan den nesten selv bestemme hvilken skikkelse den vil i kle seg. Men den har en lang og besværlig vei før den kommer dit, den har sett både dronninger og løpere gi tapt på veien, springere vri seg i sine siste krampetrekkninger og stolte tårn falle i grus. Jeg kom til å tenke på vår lille bonde når vi nu skal vise alle dem som har tenkt å delta i årets landsturnering veien til forvandlingsfeltet: Stabekk. En ting vil deltagerne i den første landsturnering som arrangeres i en landkommune ikke få felles med bonden: En lang, besværlig vei —. For like utenfor oss ligger selve storbyen, Oslo. Fra spillelokalet, Strand Restaurant, fornemmer vi dens sterke pulsslag, for veien dit ut tar bare 16 minutter med tog fra Oslo V. Eller nogen vil bruke bussen, begge disse forbindelser har vi tilsammen 4 ganger pr. time hver vei. Muligens setter vi opp egen buss direkte til forvandlingsfeltet: Stabekk. Der like utenfor byens pulserende liv byr vi på lyse og hyggelige spillelokaler midt i en

idyll som mange med meg kaller en av Oslofjordens perler. Så deltagerne kan med fordel kombinere kampen på de 64 felter med en hyggelig ferie. Ikke minst fordi de ordinære runder starter tidlig på formiddagen, så kan de utpå dagen slenge av seg hverdagshabitten og som bonden forvandle seg: For like utenfor spillelokalet, ikke lenger borte enn en aldri så lang rocade, ligger det prektigste friluftsområde en kan tenke seg med fjorden like nedenfor. Av spisesteder byr vi på selve Strand Restaurant, hvor enhver kan velge mellom mer enkle eller kompliserte varianter. Videre på Stabekk Restaurant i den mer fordringsløse spillestil, og på Svingen Konditori når man ønsker et enkelt kaffeparti. Og i kinofestsalen hvor dobbeltrundene og hengepartiene spilles, 15 minutters hyggelig spasertur fra Strand, skal vi selv forsøke å etterkomme deltagerens ønsker. Deltagere som ønsker å bo på hotell vil bli innkvartert i Oslo, eller vi ordner med privat innkvartering i nærheten av spillestedet for den som ønsker det. Kort sagt: Vi skal som arrangører forsøke å oppfylle bondens beste egenskap: Enhver som finner veien til forvandlingsfeltet, Stabekk, i tidsrommet 11-19 juni skal kunne iklæ seg den skikkelse han ønsker. Bare en ting kan vi i likhet med bonden ikke oppfylle: Konger kan dere aldri bli. Men å være dronning for en uke, ja det er også en god tilværelse.

Velkommen!

Audun B. Cook.

Forbunds-presidenten

er aktiv på alle fronter og går ikke av veien for å ta opp problemer til behandling, selv om han kommer til å berøre enkelte ømme punkter. Hans artikkel om landslagsklassen har vakt stor interesse, og de mange gode innlegg vil sikkert avklare problemet så vi til slutt finner fram til den beste ordning. — Ragnar Fossums tidligere artikkel «Sjakk som alderstrygd» har også vakt oppsikt, og er gjengitt i Arbeiderbladet og Morgenbladet. Denne artikkel har også medført en diskusjon i Aftenposten, under spalten «Lesernes mening», og virker utvilsomt etter sin hensikt. Det er god sjakkpropaganda, og vil kanskje påvirke myndighetenes steile holdning overfor sjakken. — Her trenges også propaganda. En søknad om tildeling av tippemidler ble avslått, idet «vedkommende formål for at det skal komme inn under betegnelsen idrettsformål, må være knyttet til det en i alminnelighet mener med idrettsarbeid, spesielt til den virksomhet som er organisert gjennom Norges Idrettsforbund, forbundets underavdelinger og samarbeidende organer, bl.a. innen skoleverket».

PROBLEMISTEN

Vi har den glede å ønske Problemisten velkommen i Norsk Sjakkblad, og uttaler håpet om at den nye ordning vil vekke tilfredshet landet over. Problemisten blir redigert av Olav Åvitsland, Haugesgt. 88, Drammen, og all korrespondanse vedrørende Problemisten bedes sendt ham.

Østbygda Sjakkklubb er oppløst, og utgår av forbundets lister.

Viktig melding.

Mange klubber har husket å innseende til forbundet å jourførte lister over medlemmenes navn og adresser, således at Norsk Sjakkblad kan finne fram til mottagerne. Endel klubber har også innsendt kontingent for 1955 til postgiro konto nr. 124 74.

Vi minner de øvrige klubber om snarest å innsende medlemsfortegnelse pr. 1. januar, likesom forbundskontingenten snarest bes innsendt direkte, eller gjennom kretsen hvor dette praktiseres, til ovennevnte postgirokonto. Forbunds-kontingenten er kr. 5.- pr. medlem, og kr. 2.50 for halvtbetalende.

Forbundsstyret har mange og store oppgaver, men arbeidet er helt og holdent avhengig av at forfallen kontingent går inn.

MED DETTE NUMMER

stanser forsendelsen av Norsk Sjakkblad til medlemmer av klubber som fremdeles skylder kontingent for 1954. De klubber det gjelder har fått så mange påminnelser at saken burde vært ordnet forlengst.

Eero E. Bøek, den kjente finske storspiller, kommer til Oslo i slutten av februar, og har erklært seg villig til å holde foredrag om sjakk og spille simultan. Forbundet samarbeider med Oslo og Omegn Sjakk-krets for å utnytte denne anledning best mulig og til fordel for spillerne i kretsen.

Nordisk Turnering 1955 arrangeres som bekjent i Oslo. Kongressen vil finne sted den 13 august, og turneringen pågår i tiden fra 14 til 25 aug. i Festsalen, Ingeniørenes hus. Offisiell innbydelse vil bli utsendt ved månedsskiftet februar mars.

Litt propaganda.

Forbundsstyret har gjort fremstøt på en ny front, idet 200 sirkulærer er sendt til norske rederier og andre storbedrifter med oppfordring til å tegne løsabonnement på Norsk Sjakkblad til fordel for mannskaper og funksjonærer. Et eksemplar av desembernummeret ble vedlagt som prøve. Hittil er det tegnet 12 abonnemeter, kanskje ikke fullt så meget som vi hadde håpet, men nok til å vise at muligheten er tilstede.

Hønefoss Schakklubb viser stadig initiativ, og har gått igang med et foretagende som sikkert vil øke sjakkinteressen i hele distriktet. Klubben har trykt et flott sirkulære på engelsk, fransk og tysk, og har sendt det til en lang rekke verdensberømte sjakkspillere, med anmodning om å besvare endel spørsmål samt innsende et av sine egne partier med kommentar. Det er hyggelig å erfare at mange storspillere har stilt seg imøtekommende, og svarene strømmer inn.

Hønefoss Schakklubb har alliert seg med Ringerikes Blad, som ved elskverdighet offentliggjør dette gode stoff med bilder og diagram.

Kolvereid Sjakkklubb er utmeldt av forbundet.

I London er det spilt stikkammer om det engelske landsmesterskap mellom Barden og Phillips. Resultatet var uavgjort 5-5, og begge fikk tittelen Englandsmester.

Norges Sjakkforbunds vakre merke i sølv og emalje koster kr. 7.50. Bestill merket idag, og bær det sammen med klubbmerket.

Sovjetsamveldet forbereder forslag til FIDE's XXVI kongress om organisering av lagmesterskap for damer, og evt. konkurranse i 1956. Vårt forbund har sendt de nødvendige opplysninger til Moskva om damesjakkens stilling her i landet. Det er vel tvilsomt om et norsk damelag har noen berettigelse i en slik turnering for tiden, hvis ikke da denne lille notis skulle anspore de kvinnelige sjakkspillere til en ekstra innsats for å høyne nivået så meget at de kan gjøre seg gjeldende blant verdens dyktigste kvinnelige sjakkspillere.

Adresseavisen, Trondheim fikk for en tid siden forslag fra en kollega i Trondheims venskapsby, Norrköpings Tidningar, om å lage en «bykamp» i sjakk mellom en spiller fra Norrköping og en fra Trondheim. Etter konferanse med sjakkinteresserte i Trondheim tok Adresseavisen mot tilbudet, og kampen pågår for tiden. Norrköpings representant i matchen er Willy Petterson, en sterk spiller som tilhører den svenske landslagsklassen, og som flere ganger har vært Norrköpingsmester. I Trondheim har man denne gang satset på ungdommen, og har tatt ut den 22-årige Arnold J. Eikrem til å spille. Dette er en hyggelig form for samarbeide over Kjølén, og vi håper sjakkpartiet utvikler seg til glede for alle sjakkspillere på begge sider av grensen.

Kongsberg kan oppvise gode resultater. Våpenfabrikkens sjakkklubb har fått 14 nye medlemmer.

Postsjakk-Olympiade III

har startet. Norge spiller i en gruppe mot Finland, Danmark, Belgia, Færøyene, Tyskland, Jugoslavia og Australia. Norges lag består av: 1. Erik Madsen, Fredrikstad. 2. Sv. Madsen, Fredrikstad. 3. E. Tinnensand, Notodden. 4. R. Frang, Namsos. 5. J. Austbø, Stavanger. 6. H. Pettersen, Mosjøen. Reserver er Thor Støre, Oslo og Sv. Halvorsen, Stavanger. Sistnevnte er også lagkaptein.

Lillehammer Schakselskap er blant de klubber som har økt medlems-tallet. Det er blitt bra tilslutning fra N. S. B., så kanskje er det «Karoline» som har virket inspirerende? For første gang på mange år har selskapet nu 2 spillekvelder om uken, og interessen er bra. Kontingenten dekker dessverre ikke husleien, men subsidier er skaffet tilveie ved lotteri og dans på lo-kalet.

Fremtidens navn. Det tyske junior-mesterskap er vunnet av Gert Rinder fra München etter omkamp med Klages. — Juniormesterskapet for U. S. A. med aldersgrense 17 år, ble vunnet av Siemms fra Toronto med 8,5 pst., foran Remlinger 7,5. Yarmak og Kalme 7. — En ungdomslandskamp med 44 deltagere på hver side ble vunnet av Belgia med 27 — 17 mot Nederland.

Engelhardts Schach-Taschen-Jahrbuch 1955 er utkommet i solid utstyr. Første del bringer et ypperlig, helt å jour ført adressemateriell av stor verdi for alle sjakkadministratorer, mens en annen del gir spilleregler, lover, turneringsbestemmelser og en mengde andre opplysninger.

Et nyttig oppslagsverk.

LITTERATUR

Sjakk-eliten i kamp

er tittelen på et gedigent verk som er utgitt av Schweizerischer Schachverein i Bern. Det er den store boka om kandidatturneringen, 1953 i Neuhausen og Zürich, og den inneholder bearbeidelse av de 210 partier ved dr. Max Euwe. Dertil har Paul Keres skrevet analyser om de nye ting i åpninger, mens Paul Lange har gitt beretninger omkring de enkelte runder. - Når man kjenner til betydningen av denne turnering, som ga hver enkelt av de verdenskjente deltakere anledning til å kjempe om retten til å møte Botvinnik i kamp om verdensmestertittelen — da er man også på det rene med at hvert eneste av de spilte partier er resultatet av en enestående innsats. Bak hvert parti ligger anstrengende arbeid, intens hjernevirksomhet, smart utnyttelse av ubetydelige fordeler, og energisk kamp for å berge et helt eller et halvt poeng. I enkelte partier sporer man en viss forsiktighet, noe som tyder på at spillerne hadde stor respekt for sine motstandere. Det er ikke hverdagskost å få servert en slik serie partier spilt av vår tids beste sjakkspillere. For viderekomne spillere er denne boken en gullgrube. Den er trykt på tykt papir, med klare typer og diagrammer, men det svarte bindet med tittel i sølv virker heller trist. FIDE's president, F. Rogard, har skrevet forordet — og gir de sveitsiske arrangører av turneringen full anerkjennelse for avviklingen, og også for det foreliggende verk.

PROBLEMISTEN

Originalbidrag og løsninger sendes redaktør Olav Åvitsland, Hauges gt. 88, Drammen.

Vi ønsker alle våre problemvenner et riktig godt nyttår. Når Problemisten nå utkommer igjen i Norsk Sjakkblad, håper vi at dette samarbeidet må bli som før — til hygge og nytte for partispillere og problemvenner.

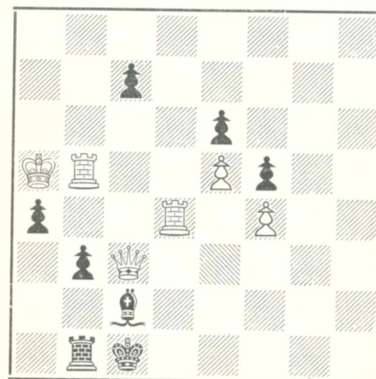
INTERNATIONAL TOURNEY

Two-movers, three-movers and with problems in four or more moves published in the year 1955. The prizes and the judges will be announced later. Send to OLAV ÅVITSLAND, HAUGES GT. 88, DRAMMEN, NORWAY

Concoûrs International De Composition 1955 — Inédits.

Nr. 891.

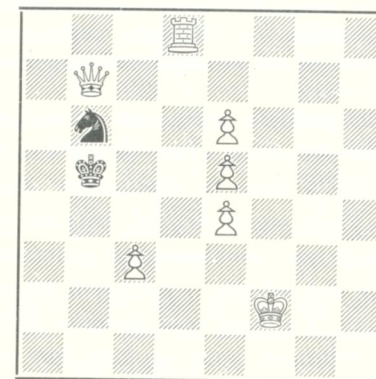
Joralf Grande
Overhalla.

6 + 8 = 14. 3 trekk.

Nr. 892.

Joralf Grande
Overhalla.

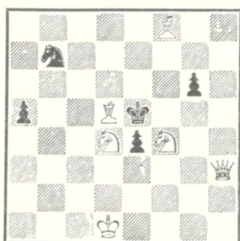
7 + 2 = 9. 3 trekk.

Løsninger på «julenøttene».

Nr. 1. 1. a4, Kb6 (Kxa4 og Kb4 går ikke for løperen kommer i spill med Tg4). 2. Lf2, c1D. 3. Txc5, Dxc5. 4. Kh1 . . . Dxf2. Patt. Nr. 2. 1. Df5-b1. Svarts siste trekk må ha vært Kal og hvits siste Se4-d2. Nr. 3. Svart er i trekket og da er løsningen lett. Nr. 4. 1. b8S, Kf8. 2. Tg4, Ke8. 3. Tg8 matt. Nr. 5. 1. a8T, h2. 2. Ta3, h1D. 3. Ka4 og etter 4. b3 har hvit satt seg selv patt. Nr. 6. 1. Sh4, Kg1. 2. Sf3, Kg2. 3. Sxh2, Kxh2. 4. e5, Lxe5. 5. Ke6. . . Kg3. 6. Kd7, Kf4. 7. Kc8, Lc7. 8. Kb7 og svarts a-bonde faller. Nr. 7. 1. f. eks. b4, Kc6-d7. 2. Tb5-b6, c7-c6. 3. b4-b5, c6-c5. 4. Kd4-d5 stillingen, f7-f5. 5. e5-e6 matt.

LØSERTURNERINGEN

Nr. 893.

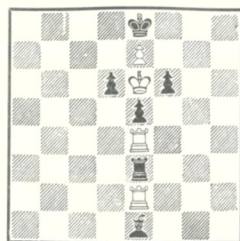
6 + 5 = 11. 3 trekk.

Til nye lødere vil vi gi dette råd: Når en finner en løsning som synes å inneholde lite, kan en gå utfra at det er en biløsning, så en må trenge tilbunds i problemet for å finne den rette løsningen. Ved innsendelse av løsningene er det tilstrekkelig for to-trekkere å angi første trekket. Ved tre og fleretrekkere angis de viktigste varianter. Likeledes må en angi biløsninger og

Et problem med sine underlige brikkeplassering synes ikke å kunne ha noe å lære en partispiller. Men det viser seg at det har betydning. Ved å løse problemer vil en lettere finne seg tilrette i uventede situasjoner. En kan også komme fram til stillinger som en kan føre til vinst eller remis, når en husker idèen i oppgaver med lignende stilling. Ved å løse problemer opplever en ikke bare skjønnhetsgleden, når en finner løsningens fine idè, men får også praksis i å kombinere.

Under en turnering for endel år siden i Breslau ga Tarrasch (hvit) opp i stillingen:

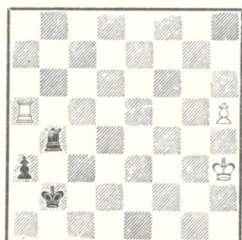
Nr. 894.

4 + 6 = 10. 3 trekk.

uløseligheter. Selvfølgelig blir det ikke med vilje satt ukorrekte problemer, men en må ta dem med i beregningen. De som ønsker å delta i løserturneringen for 1. halvår 1955 må sende inn løsningen på oppgavene nr. 891-894 til problemredaktøren innen en måned etter bladet er mottatt.

Resultatene for 2. halvår 1954 kommer i neste nr.

Han kjente ikke til Troitzky's studie, hvor hvit trekker og vinner: Hvit: Ka1-Tf6-h6. Svart: Kc1-Td2. Idèen er et avledningsoffer. Tarrasch kunne ha fortsatt: 1. h6, Tb6. 2. Th5, a2. 3. h7, Tb8. 4. Tb5!!, Txb5. 5. h8D remis. Løsningen på studie er: 1. h7, Th2. 2. Tf1 og 3. f2 og vinner. 1 - , Td8. 2. Tc6 og 3. Td6 og vinner.

PARTIAVDDELINGEN

SICILIANSK FORSVAR

Spilt i Amsterdam 1954.

Hvit: Åge Vestøl, Norge.
Svart: Anagnostou, Hellas.

1. e2-e4	c7-c5
2. Sg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	c5xd4
4. Sf3xd4	Sg8-f6
5. Sb1-c3	g7-g6

Dragevarianten. Mer på mote er Najdorfvarianten 5... a6.

6. Lf1-e2	Lf8-g7
7. 0-0	0-0
8. Sd4-b3	a7-a5

Tvilsomt. Trekket svekker svarts dronningfløy betenkelig. Hvit får et sterkt felt på b5.

9. a2-a4	Lc8-e6
10. Sb3-d4	Le6-d7
11. Lc1-e3	Sb8-c6
12. Sd4-b5	Sc6-b4
13. f2-f3	d6-d5
14. e4-e5	Ld7xb5
15. Sc3xb5	Sf6-d7
16. f3-f4	e7-e6
17. c2-c3	Sb4-a6
18. Dd1-e1	Sa6-c5
19. Sb5-d6	b7-b6
20. Le2-b5	Dd8-c7
21. b2-b4	Sc5-b7
22. Sd6xb7	Dc7xb7

Se diagram 2. spalte.

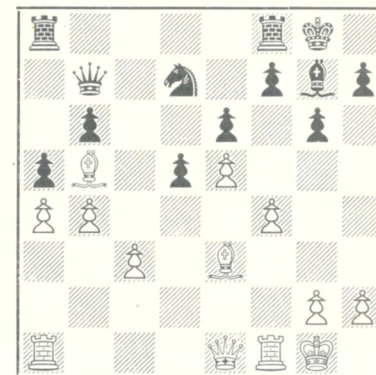
23. Le3-d4

Etter 23. Lxd7, Dxd7. 24. Lxb6 får svart igjen bonden på a4 etter 24... axb4.

a5xb4

Stillingen etter svarts 22. trekk:

Anagnostou.

Vestøl.

24. c3xb4	Tf8-c8
25. De1-d2	Lg7-f8
26. Tf1-c1	Lf8-e7
27. Tc1xc8	Ta8xc8
28. Ta1-a3	Sd7-b8
29. Ta3-c3	Sb8-a6
30. Lb5xa6	Db7xa6
31. b4-b5	Da6-b7
32. Dd2-c2	Le7-c5

Svart vil ikke gi fra seg c-linjen. Det vil føre til hurtig undergang.

33. Kgl-f1

Ikke 33. Lxc5, bxc5. 34. Txc5 ??, Da7.

34. Dc2-b3	Db7-a7
35. g2-g3	Da7-e7

For å hindre 35... Dh4. Svart har nu intet å stille opp mot truslen a4-a5.

Tc8-c7

36. Db3-c2 Kg8-g7
37. Kf1-g2 Lc5xd4

Svart må gi kvalitet. Trekket a4-a5 var ikke lenger å forhindre.

38. Tc3xc7 De7-a3
39. Dc2-d1 Da3-e3
40. Dd1-f3 De3-g1†
41. Kg2-h3 Ld4-c5
42. g3-g4 Dg1-e1
43. a4-a5 Lc5-f2
44. Df3-d3 De1xa5
45. f4-f5 g6xf5
46. g4xf5 Da5-b4
47. f5xe6 Db4-h4†
48. Kh3-g2 Dh4-g4†
49. Kg2xf2 Dg4xe6
50. Dd3-g3† Kg7-h6
51. Dg3-f4† Oppgitt.

Fra kandidatturneringen i Zurich.

KONGE - INDISK FORSVAR

Hvit: Taimanov.
Svart: Najdorf.

1. d2-d4 Sg8-f6
2. c2-c4 g7-g6
3. Sb1-c3 Lf8-g7
4. e2-e4 d7-d6
5. Sg1-f3 0-0
6. Lf1-e2 e7-e5
7. 0-0

Etter 7. dxe, dxe. 8. DxD, TxD.
9. Sxe5, Sxe4! står svart utmerket.

Sb8-c6

Dette springertrekket spilles oftere enn 7... Sd7.

8. d4-d5

Reshewskys trekk 8. Le3 er bedre.

9. Sf3-e1 Sc6-e7
10. Lc1-e3 Sf6-d7
11. f2-f3 f5-f4

12. Le3-f2 g6-g5
13. Se1-d3 Sd7-f6

Her kan også spilles 13... Tf6.
14. g4, fxg3. 15. hxg3, Th6. 16. Le3, Sg6. 17. Sf2, Sf4! Beni-Euwe 1953. Teksttrekket er dog sikrere.

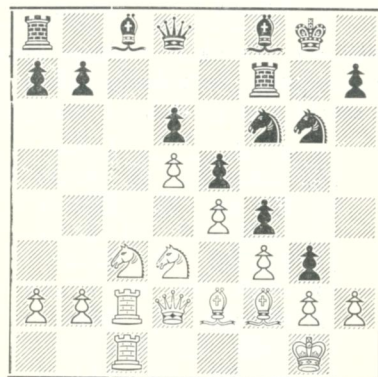
14. c4-c5 Se7-g6
15. Tal-c1 Tf8-f7
16. Tc1-c2

Bedre er 16. cxd6, cxd6. 17. Sb5 Najdorf-Trifunovic, Mar det Plata 1953.

17. c5xd6 Lg7-f8
18. Dd1-d2 c7xd6
19. Tf1-e1 g5-g4
g4-g3!

Stillingen etter svarts 19. trekk:

Najdorf.

Taimanov.

20. h2xg3 f4xg3
21. Lf2xg3 Sf6-h5
22. Lg3-h2?

Bedre var her 22. Lf2, Sg-f4. 23. Le3 med forsvarsmuligheter.

23. Sc3-b1 Lf8-e7!
Forh. 23. - Lg5 p.g.a. 24. Txc8!
Lc8-d7

24. Dd2-e1 Le7-g5
25. Sb1-d2 Lg5-e3†
26. Kg1-h1 Dd8-g5
27. Le2-f1 Ta8-f8
28. Tc1-d1 b7-b5
29. a2-a4 a7-a6
30. a4xb5 a6xb5
31. Tc2-c7 Tf7-g7

Med truslen 32... Sh4. 33. De2, Dh6 og nu trues matt i få trekk (34... Sg3†. 35. Lxg3, Sxf3†).

32. Sd2-b3 Sg6-h4!
33. Tc7-c2 Ld7-h3!
34. De1-e2

Hvit kan ikke slå løperen p. g. a. 34. - Dg1†. 35. Lxg1, Txg1. 36. Kh2, Sxf3 matt.

35. Lf1xg2 Sh4xg2
36. De2xg2 Lh3xg2†
37. Dg2xg7† Dg5-h4
38. Tc2-g2† Kg8xg7
39. Sd3-e1 Kg7-h8
40. Tg2-g3 Sh5-f4
41. Tg3-g4 Le3-f2
42. Sb3-d2 Dh4-h3
h7-h5

43. Tg4-g5 og hvit ga samtidig opp. Det følger 43... Se2.

Den tradisjonelle

jule- og nyttårsturnering i Hastings endte med seier for de 2 russiske spillerne Keres og Smyslov som delte 1. plassen. Begge oppnådde 7 poeng. Så fulgte Pachmann, Tsjekkoslovakia, Szabo, Ungarn og Fuderer, Jugoslavia, alle 5,5 poeng. Unzicker, Vesttyskland 5 poeng, Alexander, England 4,5 poeng, Donner, Nederland 2,5 poeng, Fairhurst, Skottland 1,5 poeng og Phillip, England 1 poeng.

Fra turneringen i Beograd.

KONGE-INDISK

Hvit: Czerniak, Israel.

Svart: Pilnik, Argentina.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. f3, 0-0. 6. Le3, Sb-d7. 7. Dd2, c5. 8. d5, Te8. 9. 0-0-0. 10. Kb1, Da5. 11. g4, b5. 12. h4, Se5. 13. h5, b4. 14. Sc-e2, Sxc4. 15. Dc1, Sxg4. 16. fxg4, b3. 17. axb3, Sxb2. 18. Td2, Sa4. 19. Ta2, Tb8. 20. Ta3, Db4. 21. Lg2, Lb2. 22. Dxb2, Sxb2. 23. Kxb2, Lxg4. 24. hxg6, fxg6. 25. Sc3, c4. 26. Th4, h5. 27. Lf3, Lxf3. 28. Sxf3, Dxa3†. 29. Kxa3, Txb3†. 30. Ka4, Txc3. 31. Sd2, Txc3. 32. Sxe4, Tg3. 33. Th1, Tg4. 34. Te1, Ka5. 35. Sd2, Tf8. 36. Ka5, Tf2. 37. Sb3. h3. 38. Oppgitt.

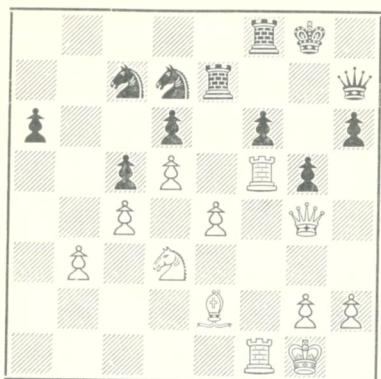
SICILIANSK

Hvit: Ivkov, Jugoslavia.

Svart: Petrosian, Sovjet.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, d6. 6. Lg5, e6. 7. Dd2, h6. 8. Lxf6, gxf6. 9. Td1, a6. 10. Le2, h5. 11. Sb3, Ld7. 12. 0-0, Db6. 13. Sa4, Dc7. 14. De3, 0-0-0. 15. Sb6†, Kb8. 16. Sxd7†, Txd7. 17. f4, h4. 18. Tf3, e5. 19. Df2, exf4. 20. Tc3, h3. 21. Sd4, Tg8. 22. Sxc6†, bxc6. 23. Txh3, Da7. 24. Ta3, a5. 25. Td-d3, Dxf2†. 26. Kxf2, Tg5. 27. Ta-c3, Kc7. 28. Tc4, Tc5. 29. Txc5, dxc5. 30. Txd7†, Kxd7. 31. Lc4, Ke8. 32. h4, Ld6. 33. Kf3, Kf8. 34. Kg4, Le5. 35. b3, Kg7. 36. La6, Kg6. 37. Lb7, Ld6. 38. h5†, Kg7. 39. Lxc6, Lc7. 40. Ld5, Lb8. 41. Kf3, Le5. 42. Ke2, Kf8. 43. Kd3, Ke7. 44. Kc4, Oppgitt.

Petrosian, Sovjet.

Gligoric, Jugoslavia.

I siste runde fikk Gligoric følgende flotte avsluttning mot Petrosian :

27. b4, exb4. 28. c5, h5. 29. Dg3, Txe4. 30. c6, Txe2. 31. Dxd6, Sb5. 32. Dxb4, Sa8. 33. Txg5†, Kf7. 34. Txf6†, Kxf6. 35. Dxh8†. Dxc5. 36. h4†, oppgitt.

En flott avsluttning! På Kxh4 eller Kg4 følger Df4 matt. På Kg6 følger den elegante maten Sf4!

Juleturneringen i Oslo.

I tiden 25. desember-4. januar ble det arrangert en juleturnering i Oslo. Det deltok 4 spillere fra landslagsklassen, 4 fra mesterklassen, samt årets juniormester. Turneringen ble fulgt men atskillig interesse og ble vellykket, særlig var det morsomt å se at juniormesteren Svein Johansen hevdet seg godt. Resultatene ble: 1. Per Lindblom,

Selskapet 6,5 poeng, 2. Svein Johansen, Selskapet 5,5 poeng, 3. Odd Flater, Norrøna 5 poeng, 4. J. Saurén, Selskapet 4 poeng, 5., 6. og 7. Y. Barda, Selskapet, Odd Giverholt-Hansen, Nordstrand og Georg Christiansen, Stabekk 3,5 poeng. 8. T. Støre, Selskapet 3 poeng, 9. Erling Toverud, Stjernen 1,5 poeng.

Turneringen spiltes i Oslo Schak-selskaps lokaler.

Partier tra Leningrad.

Hvit: Tolus-Usov, Leningrad 1954.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. f4, 0-0. 6. Sf3, c5. 7. Le2, c5xd4. 8. Sxd4, Sc6. 9. Se2, Le6. 10. 0-0, Tc8. 11. f5, Ld7. 12. g4, Se5. 13. g5, Se8. 14. Sd5, Sxc4. 15. f6, exf6. 16. gxf6, Lxf6. 17. Txf6, Sxf6. 18. Lg5, Tc5. 19. Lxc4, Txd5. 20. Lxd5, Db6†. 21. Dd4, oppgitt.

Hvit: Gipslis, Svart: Novopasin, Leningrad 1954.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Le7. 6. Lxc6, dxc6. 7. d3, Sd7. 8. Sd2, 0-0. 9. Sc4, f6. 10. b3, Sc5. 11. Lb2, Le6. 12. Se3, Dd7. 13. a4, a5. 14. Sh4, Tf8-d8. 15. Sf5, Lf8. 16. f4, exf4. 17. Txf4, Lxb3. 18. Tg4, Lf7. 19. Lxf6, Lh5. 20. Se7†, Kh8. 21. Txg7, Lxg7. 22. Lxg7†, Kxg7. 23. Dxh5, Se6. 24. Tf1, oppgitt.

NIMZO - INDISK

Spilt i Amsterdam 1954.

Hvit: Bronstein, Sovjet.

Svart: Hørberg, Sverige.

1. d2-d4	Sg8-f5
2. c2-c4	e7-e6
3. Sb1-c3	Lf8-b4
4. e2-e3	c7-c5
5. Lf1-d3	Sb8-c6
6. a2-a3	Lb4xc3†
7. b2xc3	0-0
8. Sg1-f3	

Mulig var også Se2. Partiet kommer nu inn i den vanlige variant.

9. 0-0	d7-d5
10. Ld3xc4	d5xc4
11. Lc4-d3	Dd8-c7
12. Dd1-c2	e6-e5

I denne stilling er det også forsøkt andre trekk, men den av Bronstein valgte fortsettelse ser sterk ut.

Tf8-d8

I partiet mellom Botvinnik-Euwe, Amsterdam fulgte sterke 12... De7! og fortsettelsen ble 13. dxe5, Sxe5. 14. Sxe5, Dxe5. 15. f3, Le6. 16. e4, c4.

13. Lc1-b2 h7-h6
Bedre var 13... Lg4 f. eks. 14. dxe, Sxe5. 15. Sxe5, Dxe5. 16. c4, Dd6.

14. h2-h3	Dc7-e7
15. Sf3xe5	Sc6xe5
16. d4xe5	De7xe5
17. c2-c4	De5-e7
18. Ta1-d1	Lc8-d7
19. e3-e4	Ld7-c6
20. e4-e5	Sf6-h5
21. g2-g3!	De7-g5
22. Kg1-h2	Lc6-f3

På 22... Sf4 følger 23. Lc1.

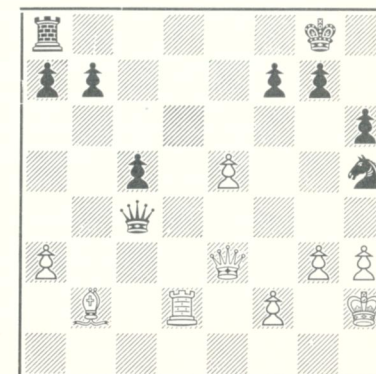
23. Ld3-e2	Td8xd1
24. Tf1xd1	Lf3xe2
25. Dc2xe2	Dg5-f5
26. De2-e3	

Hvit truer nu 27. g4, Df4†. 28. Kg2, Dxe3. 29. fxe3 og svarts springer går tapt.

27. Td1-d2	Df5-c2
	Dc2xc4

Stillingen etter svarts 27. trekk:

Hørberg.

Bronstein.

28. De3-f3	g7-g6
29. Df3xb7	Ta8-f8
30. Db7-e7	Dc4-e4

Hvit truer Td8. På 30... Df1 flg. 31. e6!. Dr. Euwe anbefaler 30... Sg7 som svarts relativt beste forsvor og angir 31. e6, Dxe6 (Sxe6. 32. Df6, Sd4. 33. Txd4) 32. Dxc5 etc.

31. Td2-d8!	Tf8-xd8
32. De7xd8†	Kg8-h7
33. e5-e6	Oppgitt.

Det kan følge 33... f6. 34. Dd7†, Kh8. 35. e7, Sg7. 36. Lxf6 eller 33... Sg7. 34. exf.

Partier fra Hastingsturneringen.

GRUNFELD-INDISK

Hvit: Keres. Svart: Szabo.

1. e4. Sf6. 2. Sf3. g6. 3. b3. Lg7.
4. Lb2, 0-0. 5. g3. d6. 6. d4. e5.
7. Lg2. Se4. 8. 0-0. Sc6. 9. Sb-d2.
Sxd2. 10. Dxd2. Lg4. 11. d5. Lxb2.
12. Dxb2. Lxf3. 13. Lxf3. Sa5?
Riktig var Se5. 14. h4. b5. 15.
exb5. Db6. 16. a4. a6. 17. h5. axb5.
18. hxg6. hxg6. 19. Kg2. f6. 20.
Th1. Kg7? (Svarts beste motsjans
lå i 20... bxa4.) 21. axb5. Dxb5.
22. Dd2. g5. 23. De3. Dd7. 24. Lg4.
De7. Loperen kan ikke slæes. (24...
Dxg4. 25. Dxe7†. Tf7. 26. Th7†
etc.) 25. Lf5. Kf7. 26. Th7†. Ke8.
27. Ta-h1. Db7. 28. Th8. oppgitt.

ENGELSK

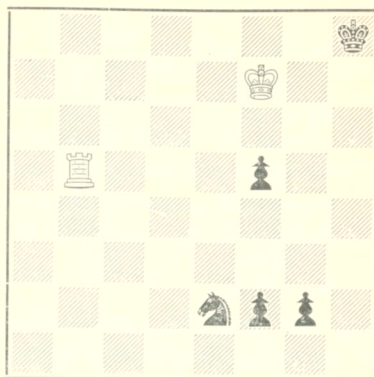
Hvit: Smyslov. Svart: Fuderer.

1. e4. e5. 2. Sc3. d6. 3. Sf3. c6.
4. d4. De7. 5. g3. Sf6. 6. Lg2. Le7.
7. 0-0. 0-0. 8. e4. a5. 9. h3. Sa6.
10. Le3. Te8. 11. Ta-c1. Sd7. 12.
De2. Lf8. 13. Tf-d1. exd4. 14. Sxd4.
Sd7-c5. 15. Kh2. Ld7. 16. Df3. a4.
17. Sf5. Te6. Bedre var Le6. 18.
Df4. Tf6. Bedre var Da5. 19. g4.
Te8. 20. Dg3. h6. 21. Td2. Lc8.
22. Te-d1. Da5. 23. Lf4. Lxf5. 24.
gxf5. Db4. 25. Lxd6. Her var Le3
truende Ld4 sterkt, Txd6. 26. Txd6.
Lxd6. 27. Txd6. Kh7 (h-bonden
dekkes). 28. e5. Dxe4. 29. Tg6.
Tg8. 30. Tg4. Dd3. 31. Le4. Dd2.
32. e6. fxe6. Hvorfor ikke f6. 33.
fxe6†. Sxe4. 34. Sxe4. Dxb2. 35.
Df4. Sb4. 36. e7. Sd3. 37. Sf6.
Oppgitt. Om 37... Kh8. 38. Dxb6†
etc. eller 37... Dxf6. 38. DxD.
gxf6. 39. TxT etc.

Askim Aksidenstrykkeri (Trond R. Dietz)

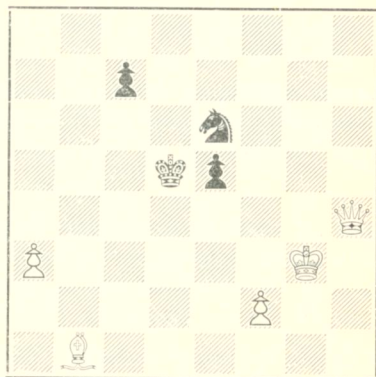
OPPGAVER

F. Palatz.

Matt i 4 trekk.

V. Kosek.

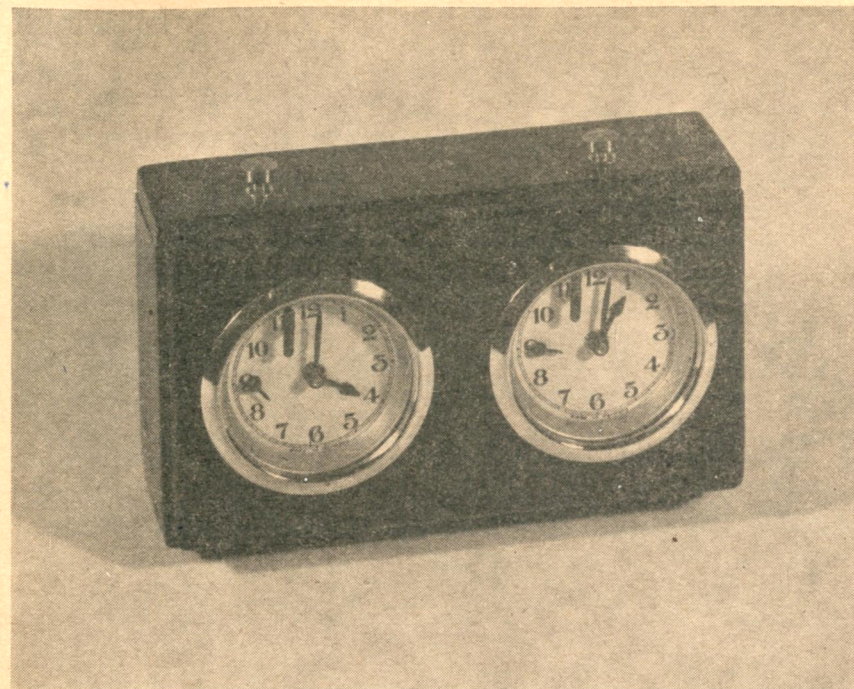

Matt i 3 trekk.

Løsninger i neste nummer.

Løsninger på oppgaver i nr. 5
(Desembernummeret).

- Oppg. 1: 1. Te1†. Tb1. 2. Te1!!
Txc1†. 3. Kxc1. h5. 4.
gxh5. g4 etc.
- Oppg. 2: 1. Da6! og matt i n. tr.
- Oppg. 3: 1. Sf6!. g5. 2. Sg4†. Kh1.
3. Kf1. h2. 4. Sf2 matt.
- Oppg. 4: 1. h3!. gxh4†. 2. Kf4.
g5†. 3. Kf5. g4. 4. hxg4
matt.

SJAKK-UR

Vi kan nå levere sjakk-ur av utmerket kvalitet.
Format 5 x 9 x 16 cm, med gangviser, fall-
vinge og trykksjalting, til den rimelige pris
kr. 85,— pr. stk.

SJAKKLIV

Olaf Barda
Postboks 4221
Oslo